

από την Πόλυ Μηλιώρη

Νηφάλια, εκ των υστέρων

Έχουν περάσει έξη μήνες απ' όταν άρχισε να μεταδίδεται από την τηλεόραση το πρώτο «παιχνίδι» του Big Brother. Πάνω από έξη μήνες, απ' όταν εφημερίδες, περιοδικά και κάποιοι τηλεοπτικοί σταθμοί πρωτοφιλοξένησαν διαμαρτυρίες κι αρνητικές επισημάνσεις κάποιων συμπατριωτών μας – ανδρών και γυναικών. Ο Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας έκανε εγκαίρως την παρέμβασή του· κι εγώ, προσωπικά, που τώρα έρχομαι να επιμυθιάσω, είπα πολύ νωρίς, πριν καν αρχίσει, δημόσια τη γνώμη μου. Την επαναλαμβάνω εδώ, για να τελειώσω με την ιδεολογική θεώρηση του «παιχνιδιού», και του ανάλογού του Bar: «Για μένα, ο μεγάλος κίνδυνος είναι ο μιθριδατισμός. Ότι η κοινωνία θα συνηθίσει σ' αυτό που μας φαινόταν τρομερό: Στο μεγάλο αδελφό, που μας παρακολουθεί».

Αυτό, το εκ των υστέρων σημείωμα, θέλει να δει τα μετέπειτα: Όσα ειπώθηκαν όχι μέσα στις κλειστές μα ορθάνοικτες στο κουτσομπολίστικο εαυτό μας πόρτες, αλλά έξω απ' αυτές. Θέλει να σχολιάσει τα σχόλια της κοινωνίας. Λίγες επισημάνσεις, λοιπόν, από τις πολλές που θα προσθέσετε εσείς, οι αναγνώστριες:

Η κινητοποίηση της ευρύτερης κοινωνίας δεν εμφανίστηκε με την όποια παραβίαση ατομικών δικαιωμάτων – γι' αυτές φωνάζα-

νε απ' την αρχή οι λίγοι – για το «άσεμνοι» του θεάματος. Έτσι, τη διαμαρτυρία για τα συγκεκριμένα αυτά «παιχνίδια» τη σκέπασε ο παραλληλισμός τους με άλλα. Η σεμνοτυφία μας αθώωσε το θίξιμο της αξιοπρέπειας.

Μια άλλη παρατήρηση εκ των υστέρων, ελπίζω νηφάλια: Φάνηκε σε όλο της το μεγαλείο η σύγκλησή μας γύρω από έννοιες που θα έπρεπε να ήταν καθαρές και ίδιες για όλους – αλλιώς, βεβαίως, έχουμε μπει στη Βαβέλ· δε μας βάζει η τιποτολογία των νεαρών εγκλείστων στα «τηλεπαιχνίδια». Παράδειγμα: Τί ήταν αυτός ο ξεσηκωμός για την περίπτωση που το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο θα απαγόρευε τη μετάδοση;

Ακούσαμε για «λογοκρισία» που την απαγορεύει το Σύνταγμα. Τί θα πει όμως «λογοκρισία»; Με ευγνωμοσύνη σημειώνω την ετοιμότητα απάντησης της Σοφίας Βούλτεψη: «Λογοκρισία υπάρχει όπου υπάρχει λόγος. Εδώ έχουμε γρυλίσματα». Δεν φτάνει όμως αυτή η απάντηση. Πιστεύω πως χρειάζονται κάποια ερωτήματα σ' εκείνους από τους δημοσιογράφους που ξεσηκώθηκαν – υπήρξαν κι οι νηφάλιοι: Θεωρείτε «ενημέρωση» το Bar και το Big Brother; Ή μήπως τα θεωρείτε «έργα πολιτισμού»; Θεωρείτε συναδέλφους σας δημοσιογράφους τους παρουσιαστές τηλεπαιχνιδιών;

Μα να σταθώ και λίγο στα τηλεπαιχνίδια, που όσον αφορά (έλεος! Δεν είναι «ως αναφορά», που ακούγεται συνέχεια) τα Bar και Big Brother, τα κλείνω σε εισαγωγικά. Από πού παίρνουν το δικαίωμα όσοι τολμούν και απαιτούν να μην τους κρίνουμε, εξ αιτίας της συμμετοχής τους «απλώς σ' ένα παιχνίδι»; Οι κοινωνιολόγοι, οι ψυχολόγοι μα και οι νομικοί (πόσα παιχνίδια δεν είναι παράνομα;) ακριβώς τα παιχνίδια μελετούν, για να δουν ποια είναι τα πρότυπά μας και οι δρόμοι των ηθών μας. Δεν έχουν ποτέ ακούσει το «μη παίξης εν ου παικτοίς»; Μα πού να το έκουνε ακούσει;

Αναγκάζομαι, από στενότητα χώρου, να σταματήσω εδώ· θα μπορούσα να γράφω επί ώρες. Μα όσο κρατώ τη νηφαλιότητά μου, τολμώ και μια ερώτηση σε εκείνους από τους νεαρούς και τις νεαρές απελευθέρους, που εμφανίστηκαν στα τηλεοπτικά παράθυρα εκ των υστέρων: Βρε παιδιά, δε σας προειδοποίησαν οι γονείς σας, πως όταν πάτε «από επιλογή σας» στο διάφανο κουτί προς έκθεση, δεν φταίνε οι ηδονοβλεψίες; Εάν το είχατε υπ' όψη σας, γιατί παραπονιέστε, με τόση μάλιστα πικρία, «με γνωρίζουν εμένα σαν άτομο, όσοι με κατηγορούν;» Δε μπήκατε εκεί για να σας «γνωρίσουμε»;